TIDSKRIFT FÖR
SCHACK
Officiellt organ för Sveriges Schackförbund

N:r 7 Juli 1943 Årg. XXXXIX

Malmö-kongressen.

Sveriges schackförbunds 27:e kongress med turneringar har hållits i Malmö under tiden 27 juni—4 juli. Kongressmötet hölls i Knutssalen söndagen den 27 juni och inleddes med ett kort hälsningsanförande av Skånes schackförbunds ordförande, målarmästare Alfred Nilsson. Förbundsordförande ing. Erik Olson öppnade därefter förhandlingarna och tackade kongressens värdar, Skånes schackförbund samt uttryckte sin glädje över den värdiga ram, som Malmö stad bestått kongressen genom att ställa Rådhuset till förfogande. Han underströk vidare statsmakternas stigande intresse för schackspelet och framhöll det starka stöd som skänkts i det konungen velat inrymma svensk schack och Sveriges schackförbund i sitt höga beskydd. På ing. Olsons förslag sändes en hyllningstelegram till konungen. Talaren framhöll även schackspelets stora betydelse som ett verktyg i folkförbrödringens tjänst efter världskriget.

Styrelse- och revisionsberättelserna godkändes och styrelsen beviljades full och tacksam ansvarsfrihet. Den förutvarande styrelsen omvaldes och har alltså följande sammansättning: Ingenjör Erik Olson, Göteborg, ordf., advokat Folke Rogard, Stockholm, vice ordf., kammarskrivare Eric Carlén, Stockholm, sekr., ingenjör Fritz Andersson, Göteborg, skattmästare; övriga ledamöter hrr Gösta Berg, Östersund, Carl Bylander, Norrahammar, J. E. Ekelund, Örebro, och F. Lundell, Falun. Suppleanter hrr P. O. Frank och Ernst Jacobson, Stockholm.

Till revisorer omvaldes hrr Hj. Holmkvist och T. Lindén, Stockholm, med N. Ahlin, Stockholm, som suppleant. Till delegerad i världsschackförbundet utsågs hr Erik Carlén, och till delegerad i I. F. S. B. hr Nils Tegelman.

Till medlemmar i Nordiska schackförbundet omvaldes hrr E. Olson och E. Carlén.

På inbjudan av Lidköpings schacksällskap beslöts att förlägga nästa års kongress till Lidköping.

Vice ordf., Folke Rogard, meddelade att ordf. Erik Olson skänkt 10,000 kr. till Sveriges schackförbund. Kongressen uttalade ett varmt till donator.

Turneringarna med rekorddeltagande — 142 spelare — började punktligt klockan 18 samma dag. Vid uppropet saknades endast några få, vilka ersattes med reserver. I landslagsklassen anmälde Stoltz i sista stund förhinder, i hans ställe spelade Gunnar Skarp, Göteborg. Övriga deltagare voro: Ekenberg och Karlin, Lund, Kinnmark, Göteborg, titelförsvararen Lundin och klassdebutanten Z. Nilsson, Stockholm. Genom de i Kalmar 1938 fastställda tävlingsbestämmelserna för landslagsklassen, blir turnering med sex deltagare enkelrondig, och Sverigemästerskapet måste i detta fall således avgöras med endast fem partier.

Turneringen gav det något överraskande resultatet, att den allmänt förutsagda segern för titelförsvararen uteblev. Mästerskapet hemfördes i stället av Bengt Ekenberg, som uppnådde 3½ poäng. Efter fyra ronder hade han förskaffat sig ledningen med en poäng och behövde i sista partiet endast remi. Hans motståndare Z. Nilsson, kämpade emellertid väldeliga för att i ett kungsangrepp avgöra spelet till sin fördel, då han själv skulle ha kommit på lika poäng med Ekenberg, Kinnmark och Lundin. En ny turnering hade blivit följden. Sannolikt kunde Nilsson mot slutet ha framtvingat vinsten; som han spelade utmynnade den hårda kampen i remi, och därmed var Ekenbergs seger klar. Den är fullt välförtjänt, och resultatet av djärvt och originellt anlagda partier, väl tillvaratagna och energiskt utnyttjade chanser.

*

Den nya Sverigemästaren, fil. lic. Bengt Ekenberg, är född 1912 och lärde schackspelet av sin fader vid 8—9 års ålder. Han kom med i Lunds allm. schackklubb vid 14 år och deltog fem år senare i sin första kongress i Uddevalla 1931. I Lund 1933 erövrade han mästartiteln och har sedan dess varit en flitig deltagare i olika tävlingar. Han har framgångsrikt deltagit i svenska och nordiska kongresser med flera andrapris som främsta resultat. Vid en uttagningsturnering för landslagsspelare blev han tvåa efter Stoltz och kvalificerade sig därmed till landslaget i Bueros Aires 1939, där han gjorde en god insats. Han var även med i 8-mannalaget i München 1936 samt har vunnit Skåne-mästerskapet fem gånger.

Bengt Ekenberg.

Mindre säkert är om Ekenberg i fortsättningen kan tävla så ofta. Efter nyligen avslutat provår i Stockholm, har han återvänt till Lund, där han läser astronomi och arbetar på sin doktorsavhandling, som behandlar dubbelstjärnorna. Sin framtida lärarverksamhet planerar han som lektor i matematik, fysik och kemi.

Mästarklassen spelades i två 8-mannagrupper. I första gruppen kommo Henry Carlsson, Järpås, och O. W. Johansson, Kumla, främst med vardera 5½ poäng. Skiljepartiet vanns av järpåsaren. Även i andra gruppen måste särspel ske. Sune Hjorth, Örebro, och S. Kjellander, Stockholm, kommo här på lika poäng. Hjorth vann en snabb seger efter ett spelöppningsfel av stockholmaren. Final således mellan Carlsson och Hjorth. Även här triumferade örebroaren. Carlsson, som hade vit, inlät sig mot Cambridge-Springsförsvaret i en tvivelaktig dammanöver, fick sämre spel och stängde plötsligen in en pjäs.

Sune Hjorth har nu presterat det ganska unika att på två kongressturneringar vinna klass I och mästarklassen och därmed kvalificerat sig till landslagsklassen vid icke fyllda 20 år! Hans uppfattning och kännedom om spelet röjer redan en mogen mästare, och han har alla förutsättningar att nå långt. Han studerar i Uppsala på fil. mag.

Även Henry Carlssons insats måste ses i sin rätta belysning. Man måste betänka att han sannolikt har de sämsta träningsmöjligheterna av samtliga mästare. Sedan förra kongressen — där han delade första pris i sin grupp men förlorade särspelet till Z. Nilsson — har han endast haft tillfälle att spela två (!) turneringspartier (båda mot Mörby, Lidköping). Hans fall kan sägas vara ett intressant exempel på, hur litet en färdig mästare egentligen behöver träna för att ändå kunna nå goda resultat. Men två partiet på ett helt år är kanske i alla fall för litet i nuvarande konkurrens. Fyra träningspartier under det närmaste året — och Henry Carlsson vinner mästarklassen i Lidköping!

*

Fem nya värdiga mästare ha korats. I första klass, grupp I, segrade Västeråsmästaren Arthur Karlsson, även innehavare av Mälardalsmästerskapet för året. I andra gruppen vann Bertil Andersson, Karlskrona, efter ytterst hård och oviss slutstrid. Vikström, Vilhelmina, missade grovt i enkla ställningar, när mästerskapet var så gott som upplagt. Även Tallberg, Sandviken, var i sista ronden snubblande nära gruppseger i sitt parti mot Andersson. Den sistnämnde behövde endast remi och fick det också i sista ögonblicket som belöning för en energi av mindre vanliga mått. Tredje gruppen blev helt och håller en uppgörelse mellan Inge Johansson, Malmö, och S. Nyman, Stockholm. De uppnådde vardera 7½ poäng. Särspelet hemfördes övertygande av Malmömästaren. Grupp fyra vanns utan förlust av H. Johansson, Östersund, dock inte utan äventyrligheter och i hård konkurrens med Olle Appelqvist, Stockholm. Mästartiteln nr fem slutligen hemfördes av den kände korrespondensspelaren Olle Smith, Munkedal, på ett sätt som utesluter all diskussion om tur eller otur: han tog 8½ poäng av de nio möjliga, lämnade närmaste man två poäng efter!

Kongressens högtidliga avslutning ägde rum på Amiralen i Folkets Park i Malmö. Vid bordet upplästes ett svarstelegram från konungen. Prisutdelningen förrättades av Sveriges schackförbunds vice ordf., advokat Folke Rogard, som framhöll att de utmärkta arrangemangen ingenstädes överträffades utan vore ett mönster för en kongress. Hedersordföranden i Skånes schackförbund utbragte ett leve för den vällyckade kongressen i Malmö 1943, och Skånes schackförbunds ordf. framförde ett tack till kongressens befrämjare, fabrikören A. O. Andersson, dir. Alfred Goldschmidt, dir. Erik Pallin, bankdir. Claes Lindskog, disp. Sam Nilsson och fil. mag. Simon Krenzisky. Ett leve utbragtes för Malmö Schacksällskaps ordf., köpman Ivar Svensson, som nedlagt ett energiskt och uppoffrande arbete före och under kongressen som ordf. i arbetsutskottet. Överledaren, red. Ernst Jacobson erhöll en minnesgåva.

Den nykorade Sverigemästaren Ekenberg framförde deltagarnas tack, och titelförloraren Lundin tackade Ekenberg för att denne varit nog vänlig att överta ansvaret som titelinnehavare. Lundin ville besvara den ofta förekommande frågan, om hur det känns att ha förlorat mästerskapet, med att det är som att ha fått semester! Han medgav dock att han kommit dåligt förberedd till turneringen — beträffande mjölkdrickning. Ekenberg förstod sin chans och beställde ett stort glas mjölk vid varje partis början, men för Lundin var turneringen för kort för att han skulle hinna inhämta Ekenbergs försprång i den betydelsefulla mjölkkonsumtionen.

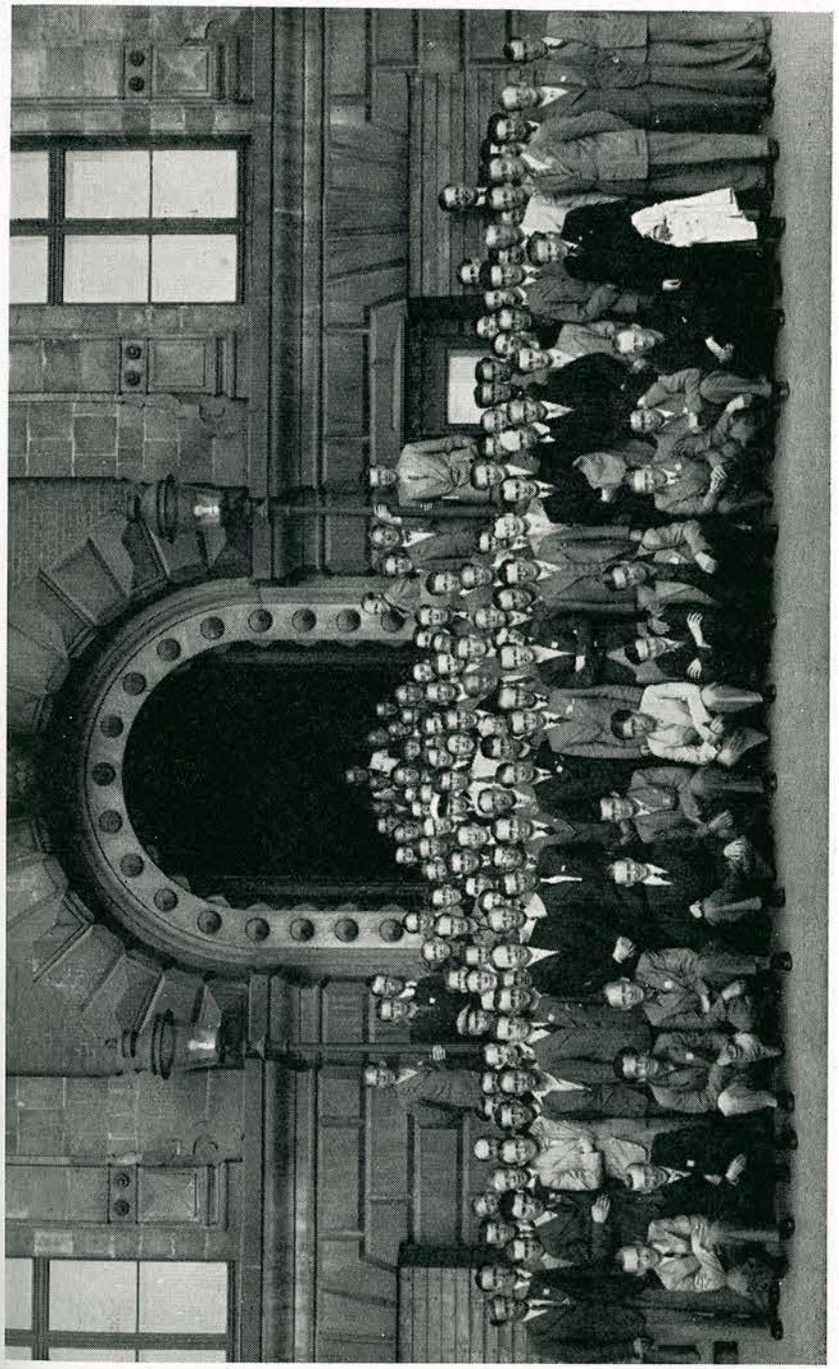
Efter tävlingarnas slut anordnades en blixtturnering med utslagning efter två förlustpoäng. Här deltogo 54 spelare. Resultat: 1) E. Lundin, 2) S. Hjort, 3) G. Hallryd, 4) G. Krenzisky.

Sydsvenska Dagbladets skönhetspris.

De som önska tävla om Sydsvenska Dagbladets pris för vackraste parti vid kongressen i Malmö, böra snarast sända glosserade partier till Simon Krenzisky, Sydsvenska Dagbladet, Malmö. Detta gäller även de, som redan lämnat oglosserade partier till tävlingen.

Slutresultat från turneringen i Salzburg.

Salzburg 1943.	1	2	3	4	5	6	Poäng
1. Aljechin	—	½ ½	1 ½	½ 1	½ 1	1 1	7½
2. Keres	½ ½	—	½ 1	1 ½	½ 1	1 1	7½
3. Schmidt	½ ½	0 0	—	1 ½	½ ½	1 0	4½
4. Bogoljubow	½ 0	0 ½	0 ½	—	1 ½	½ ½	4
5. Folhys	½ 0	½ 0	½ ½	0 ½	—	1 0	3½
6. Rellstab	0 0	0 0	0 1	½ ½	0 1	—	3

Gruppbild av kongressdeltagarna.

Turneringsresultaten.

Landslagsklassen.	1	2	3	4	5	6	Poäng
1. B. Ekenberg, Lund	—	1	0	½	1	1	3½
2. O. Kinnmark, Göteborg	0	—	½	1	1	½	3
3. E. Lundin, Stockholm	1	½	—	0	½	1	3
4. Z. Nilsson, Stockholm	½	0	1	—	1	0	2½
5. O. Karlin, Lund	0	0	½	0	—	1	1½
6. G. Skarp, Göteborg	0	½	0	1	0	—	1½

Mästarklassen. Grupp 1.	1	2	3	4	5	6	7	8	Poäng
1. O. W. Johansson, Kumla	—	1	½	½	½	1	1	1	5½
2. H. Carlsson, Järpås	0	—	1	½	1	1	1	1	5½
3. E. Åhman, Göteborg	½	0	—	½	1	1	0	1	4
4. H. Malmgren, Tierp	½	½	½	—	0	½	½	½	3
5. J. Nilsson, Malmö	½	0	0	1	—	½	0	1	3
6. S. Krenzisky, Malmö	0	0	0	½	½	—	1	½	2½
7. B. Willborg, Långshyttan	0	0	1	½	1	0	—	0	2½
8. E. Carlén, Stockholm	0	0	0	½	0	½	1	—	2

Mästarklassen. Grupp 2.	1	2	3	4	5	6	7	8	Poäng
1. S. Hjorth, Örebro	—	1	1	0	½	½	1	1	5
2. S. Kjellander, Stockholm	0	—	1	0	1	1	1	1	5
3. S. Carlsson, Västerås	0	0	—	1	1	½	1	1	4½
4. K. Johansson, Göteborg	1	1	0	—	0	1	½	0	3½
5. Å. Sjöstam, Stockholm	½	0	0	1	—	½	½	1	3½
6. G. Hallryd, Malmö	½	0	½	0	½	—	½	1	3
7. S. Buskenström, Borlänge	0	0	0	½	½	½	—	½	2
8. N. Tegelman, Stockholm	0	0	0	1	0	0	½	—	1½

Richter: Die ersten Schritte

köpes snarast. Angiv önskat pris.

Konsul Gunnar Fröberg, adr. Hasselgränden, Båstad.

Klass I. Grupp 1.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Poäng
1. A. Karlsson, Västerås	—	1	½	1	1	½	0	1	1	1	7
2. G. Nilsson, Malmö	0	—	1	1	½	1	1	1	0	1	6½
3. R. Bäck, Stockholm	½	0	—	0	1	1	1	1	0	1	5½
4. S. Cederlind, Karlskoga	0	0	1	—	½	0	½	1	1	1	5
5. E. Eriksson, Eksjö	0	½	0	½	—	0	1	½	1	1	4½
6. C. H. Pihl, Hälsingborg	½	0	0	1	1	—	½	0	1	½	4½
7. O. Aronsson, Göteborg	1	0	0	½	0	½	—	1	1	0	4
8. K. Wallin, Eskilstuna	0	0	0	0	½	1	0	—	1	1	3½
9. G. Granlund, Långshyttan	0	1	1	0	0	0	0	0	—	½	2½
10. B. Gustafsson, Sjuntorp	0	0	0	0	0	½	1	0	½	—	2

Klass I. Grupp 2.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Poäng
1. B. Andersson, Karlskrona	—	½	0	1	1	1	1	½	½	1	6½
2. A. Tallberg, Sandviken	½	—	1	0	1	½	½	1	1	½	6
3. B. Vikström, Vilhelmina	1	0	—	1	½	½	½	0	1	1	5½
4. T. Larsson, Örebro	0	1	0	—	½	½	½	½	1	1	5
5. J. Mörby, Lidköping	0	0	½	½	—	½	½	1	1	1	5
6. K. Arnstam, Halmstad	0	½	½	½	½	—	0	½	1	1	4½
7. F. Johannesson, Björnum	0	½	½	½	½	1	—	1	0	0	4
8. H. Bengtsson, Varberg	½	0	1	½	0	½	0	—	0	1	3½
9. G. Krenzisky, Malmö	½	0	0	0	0	0	1	1	—	½	3
10. E. Persson, Malmö	0	½	0	0	0	0	1	0	½	—	2

Klass I. Grupp 3.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Poäng
1. I. Johansson, Malmö	—	½	1	½	1	1	1	½	1	1	7½
2. S. Nyman, Stockholm	½	—	1	½	1	1	½	1	1	1	7½
3. Å. Edbäck, Borlänge	0	0	—	½	1	1	1	½	1	1	6
4. V. Eriksson, Örebro	½	½	½	—	½	½	1	1	½	0	5
5. H. Andreasson, Karlskrona	0	0	0	½	—	½	½	½	1	1	4
6. J. Gustavsson, Göteborg	0	0	0	½	½	—	0	1	1	1	4
7. K. E. Gannholm, Alva	0	½	0	0	½	1	—	0	½	1	3½
8. I. Johansson, Borås	½	0	½	0	½	0	1	—	½	0	3
9. E. Mossborn, Malmö	0	0	0	½	0	0	½	½	—	1	2½
10. H. Larsson, Malmö	0	0	0	1	0	0	0	1	0	½	2

Klass I. Grupp 4.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Poäng
1. H. Johansson, Östersund	—	1	½	1	1	½	1	½	1	1	7½
2. O. Appelqvist, Stockholm	0	—	1	0	½	1	1	1	1	1	6½
3. H. Norgren, Grängesberg ...	½	0	—	1	0	1	½	½	1	1	5½
4. R. Ericsson, Eskilstuna	0	1	0	—	0	½	0	1	1	1	4½
5. K. Frantzén, Malmö	0	½	1	1	—	0	0	1	0	1	4½
6. H. Bergkvist, Sävedalen	½	0	0	½	1	—	½	1	½	0	4
7. O. Pettersson, Örebro	0	0	½	1	1	½	—	0	0	½	3½
8. E. Svensson, Karlskoga	½	0	½	0	0	0	1	—	½	1	3½
9. E. Åsberg, Borås	0	0	0	0	1	½	1	½	—	½	3½
10. C. Claesson, Huskvarna	0	0	0	0	0	1	0	½	½	—	2

Klass I. Grupp 5.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Poäng
1. O. Smith, Munkedal	—	1	1	1	½	1	1	1	1	1	8½
2. A. Fridh, Malmö	0	—	½	½	1	½	1	1	1	1	6½
3. E. Uhlin, Göteborg	0	½	—	1	0	½	1	1	1	½	5½
4. H. Kroon, Falun	0	½	0	—	½	½	1	½	1	1	5
5. T. Lindgren, Stockholm	½	0	1	½	—	1	½	0	½	1	5
6. C. Hellman, Hälsingborg	0	½	½	½	0	—	1	0	1	1	4½
7. W. Böttiger, Visby	0	0	0	0	½	0	—	1	1	1	3½
8. O. Olsson, Örebro	0	0	0	½	1	1	0	—	½	½	3½
9. G. Johansson, Skövde	0	0	0	0	½	0	0	½	—	½	1½
10. G. Strelert, Karlskrona	0	0	½	0	0	0	0	½	½	—	1½

Klass II. (Pristagare.)

Andra klass. Grupp 1: 1) S. Andreasson, Göteborg 7½ p.; 2) och 3) delades mellan Roland Andersson, Södertälje, o. G. Eidenfeldt, Stockholm, 7 p.; 4) Edvin Bengtsson, Malmö, 6 p. — Grupp 2: 1) R. Strand, Stockholm, 6½ p.; 2) H. Funkqvist, Stockholm, 6 p.; 3—6 B. Gedda, Göteborg, Uno Gustafsson, Malmö, Stig Härwell, Malmö, och Gösta Larsson, Kumla, vardera 5 poäng. — Grupp 3: 1) Ö. Schönhult, Vanneberga, 6½ p.; 2—3) H. Blomkvist, Ludvika, Rolf Sköld, Sjuntorp, 5½ p. vardera; 4) G. Flink, Göteborg, 5 p. — Grupp 4: 1), 2) och 3) pris delades mellan Stig Eriksson, Borås, H. Stedt, Nässjö, och Sven Pettersson, Stockholm, vardera 6½ p.; 4) pris delades mellan Allan Bruce, Örebro, och Karl Nilsson, Malmö, 6 poäng. — Grupp 5: 1) Tore Tjäder, Malmö, 7½ p.; 2) B. Ahlgren, Malmö, 7 p.; 3) Hans Nilsson, Malmö, 5½ p.; 4:e pris delades mellan J. Brodin, Göteborg, och M. Malmberg, Eskilstuna, 5 poäng vardera. — Grupp 6: 1) Erik Svensson, Uddevalla, 7½ p.; 2) S .Skoglund, Västerås, 6½ p.; 3—5) G. Lång, Borlänge, Helge Persson, Grängesberg, och O. Wennberg, Göteborg, vardera 6 p. — Grupp 7: 1) E. Elofsson, Göteborg, 6½ p.; 2) I. Hultgren, Ludvika, 6 p.; 3—4) Eric Ericsson, Kumla, och Axel Larsson, Alva, 5½ p.

Vid särspel i grupp 4 segrade Stig Eriksson, Borås.

Partier

Då Bengt Ekenberg blev Sverigemästare.

Avgörandet föll i landslagsklassen med nedanstående parti. Bengt Ekenberg behövde blott remi för att segra i turneringen.

5323. Damgambit.

Z. Nilsson, Stockholm.	**B. Ekenberg,** Lund.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	e7—e6
3. Sg1—f3	d7—d5
4. Sb1—c3	c7—c6
5. Lc1—g5	h7—h6

En svårbehandlad variant för svart. Däremot får svart lättare utjämning efter 4. Lc1—g5, h7—h6, 5. Lg5×f6, Lf8—b4†, 6. Sb1—c3, Dd8×f6 eller 6. —, Lb4×c3†. (B. E.)

6. Lg5×f6	Dd8×f6
7. Dd1—b3	d5×c4
8. Db3×c4	Sb8—d7
9. e2—e4	Lf8—e7
10. Lf1—e2	— —

Här kom 10. Lf1—d3 i betraktande. Svart spelar då 10. ——, e6—e5 men får efter 11. d4—d5, Sd7—b6. 12. Dc4—b3, 0—0, 13. d5×c6, b7×c6 ett svårskött spel. (B. E.)

10. ——	0—0
11. e4—e5	——

På 11. 0—0 kunde svart fortsätta med 11. ——, e6—e5, 12. d4—d5, Sd7—b6, 13. Dc4—b3, c6×d5. (B. E.)

11. — —	Df6—g6
12. 0—0	Sd7—b6
13. Dc4—b3	Sb6—d5
14. Sc3×d5	e6×d5
15. Le2—d3	Dg6—e6
16. Ta1—e1	— —

Förbereder det kommande kungsangreppet.

16. — —	b7—b6
17. Kg1—h1!	— —

Tf1 måste ha svängrum, Lc8—a6 hotar i en framtid. Vits avsikt är dessutom att bygga upp angrepp på g-linjen.

17. — —	c6—c5
18. Ld3—b1	Lc8—a6
19. Tf1—g1	Ta8—c8
20. Db3—c2	g7—g6
21. Dc2—d2	Kg8—g7
22. Dd2—f4	— —

Betydligt kraftigare hade varit att spela 22. g2—g4 omedelbart.

22. — —	c5—c4

Bättre vore troligen att genast spela undan tornet från c8 för att påbörja den följande omgrupperingen ett drag tidigare.

23. g2—g4	Tc8—e8

Vit hotade vinna kvalitet med 24. Lb1—f5.

24. Tg1—g3	La6—c8
25. h2—h4	De6—c6
26. h4—h5	g6—g5
27. Df4—d2	Lc8—e6
28. Sf3—g1!	— —

Vit ämnar genomföra f4 för att ytterligare riva upp den svarta kungsställningen. Då detta ej kan förhindras, företar svart en originell manöver för att komma undan med kungen. (B. E.)

28.	— —	Tf8—h8!
29.	Sg1—h3	Te8—g8!
30.	Te1—f1	— —

Nödvändig förberedelse för 31. f2—f4 på grund av Le7—h4, sen g5×f4 skett.

30.	— —	Kg7—f8
31.	f2—f4	g5×f4
32.	Sh3×f4	Kf8—e8

Sämre vore 32. —, Le7—g5, 33. Sf4×e6† jämte oemotståndligt angrepp mot f7. (B. E.)

33.	Sf4×e6	f7×e6

Kungsangreppet kan nu anses vara parerat, men vit hotar att tränga in med tornen och att få en fribonde på h-linjen. (B. E.)

34.	Lb1—g6†	Ke8—d8
35.	Tf1—f7	Tg8—f8

Här står Z. Nilsson vid skiljovägen, skall han någonsin vinna, skall det vara nu.

Ställning efter svarts 35:e drag.

36.	Tg3—f3	— —

Han fann således ej det rätta, just som det bäst behövdes. Bengt Ekenberg skriver till detta drag: — Här kunde vit troligen få vinstspel genom 36. Tf7×f8†, Le7×f8, 37. g4—g5, ty h-bonden blir ytterst farlig.

36.	— —	Tf8×f7
37.	Tf3×f7	Dc6—a4!

Vit hotade bl. a. 38. Dd2—f2 jämte 39. Tf7×e7, men detta hot avvärjes nu genom motangrepp mot den exponerade vita kungen.

38.	a2—a3	Da4—b3
39.	Kh1—g2	Th8—f8
40.	Dd2×h6	— —

Här erbjöd svart remi, vilket anbud vit antog, ty efter 40. —, Tf8×f7, 41. Lg6×f7, Db3×b2†, kan han ej undgå remischackar. Å andra sidan vore det riskabelt för svart att spela på vinst.

(S. D. S.)

5324. Spanskt parti.

Spelat i landslagsklassen, fjärde ronden.

Bengt Ekenberg, Lund.	**Olof Kinnmark,** Göteborg.
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—a4	Sg8—f6
5. 0—0	b7—b5
6. La4—b3	d7—d6

Detta drag innebär ett bondeoffer, som bl. a. använts av Keres.

7.	Sf3—g5	— —

Vit torde göra klokast i att avböja offret, vilket kan ske genom 7. Te1 eller c3 eller kanske d4 (8. — e×d4, 9. Ld5).

7.	— —	d6—d5
8.	e4×d5	Sc6—d4!
9.	d5—d6	Sd4×b3
10.	d6×c7	Dd8×c7
11.	a2×b3	h7—h6
12.	Sg5—f3	Lf8—d6
13.	d2—d3	0—0
14.	Sb1—c3	Lc8—b7
15.	Tf1—e1	Tf8—c8

Det andra tornet borde ha gått till c8.

6.	Lc1—e3	b5—b4
17.	Sc3—a4	Sf6—d5
18.	Ta1—c1	— —

Här hade vit med fördel kunnat återge bonden genom 18. Sd2, D×c2, 19. Sc4.

18.	— —	Tc8—d8!
19.	Sf3—d2	e5—e4!
20.	Dd1—h5	Sd5—f4

Vit kan tydligen ej byta på f4 och är därför i en svår situation.

21.	Dh5—g4	h6—h5

På 21. — e×d3 kunde vit spela 22. c×d3. Genom textdraget drives den vita damen bort, så att den ej längre garderar fältet e2. Men samtidigt försvagas den svarta kungsställningen.

22.	Dg4—h4	e4×d3
23.	Le3×f4	— —

Tvunget, ty 23. c2×d3 vederlägges genom 23. — Sf4—e2†!

23.	— —	Ld6×f4
24.	c2×d3	Dc7—d6
25.	Tc1—d1	Dd6—g6

En intressant variant vore 25. —, Dh6, 26. Se4, L×e4 (på 26. —, g5 spelas 27. D×h5!), 27. T×e4 (27. d×e4, g5, 28. Dh3, g4, 29. Dh4, Lg5, 30. Dg3, Lf4 leder till remi).

26.	f2—f3	Lf4×d2
27.	Td1×d2	Td8×d3

27. —, L×f3 kom starkt i betraktande.

28.	Td2×d3	Dg6×d3
29.	Sa4—c5	— —

Springaren, som fotbollsligt talat stått offside på vänsteryttern, börjar nu deltaga i spelet.

29.	— —	Dd3—b5

På 29. —, Dd5 kunde vit visserligen slå på b5, men det är föga troligt, att detta hade räckt till vinst.

30.	Te1—e5	— —

Hota framför allt T×h5.

30.	— —	g7—g6
31.	Dh4—e7	Lb7—c6
32.	Sc5—d7	Db5—d3?

Här hade 32. —, L×d7!, 33. T×c5, L×b5 troligen räckt till remi.

33.	Sd7—f6†	— —

Offside-springaren utdelar den avgörande straffsparken.

33.	— —	Kg8—h8

Efter 33. —, Kg7. 34. S×h5! kan springaren tydligen ej slås.

34.	De7×f7	Dd3—d4†
35.	Kg1—f1	Dd4—d3†

Tydligen strandar 35. —, Lb5† på 36. T×b5.

36.	Kf1—f2	Dd3—d4†
37.	Te5—e3	Dd4—d2†
38.	Kf2—g3	Dd2—d6†
39.	f3—f4	h5—h4†
40.	Kg3—g4	— —

Nu finner den vita kungen en fristad på g5 efter 40. —, Dd1†. Svart spelade i stället skämtdraget 40. —, Ta7 och uppgav därefter. Som den intelligente läsaren redan anat, följer icke 41. D×a7 utan 41. Dg8 matt.

Kinnmark har genom sin idérika spelföring gjort partiet spännande, ehuru poängen stannade på »fel» sida.

(Anm. av B. Ekenberg.)

5325. Indiskt parti.

Spelat i landslagsklassen, rond 4.

	G. Skarp, Göteborg.	**Z. Nilsson,** Stockholm.
1.	d2—d4	Sg8—f6
2.	c2—c4	e7—e6
3.	Sb1—c3	Lf8—b4
4.	Dd1—c2	Sb8—c6

Detta är den intressanta Zürich-varianten (schweiziska mästare införde den i spelpraktiken vid turneringen i Zürich 1934).

5.	Sg1—f3	d7—d6
6.	a2—a3	

I partiet Nilsson—Lundin följde: 6. Ld2, 0—0. 7. a3, L×c3. 8. L×c3, De7. 9. b4, e5. 10. d×e5, S×e5. 11. S×e5. d×e5. 12. e3, b6. 13. Le2, Lb7. 14. 0—0, Tad8. 15. Tad1, Se4. 16. La1, c5. 17. Lf3, Sd6. 18. Ld5, c×b4. 19. a×b4, Tc8! 20. L×b7, S×b7. 21. De4, Sd6. 22. D×e5, D×e5. 23. L×e5, S×c4 med bättre slutspel för svart.

6.	— —	Lb4×c3
7.	Dc2×c3	

Denna ställning är alltjämt ett omdiskuterat öppningsproblem. Frågan är, om vit kan ernå fördel. Han är i besittning av löparparet men har vissa svårigheter att göra detta gällande. Svart plan är att fortsätta med De7, e5 och ev. Lg4. Han måste dock ständigt räkna med hotet b2—b4—b5.

7.	— —	0—0

I partiet Flohr—Nimzowitsch, Bled 1931, följde: 7. —, De7. 8. b4, 0—0. 9. Lb2, Te8. 10. e3, e5. 11. d×e5, S×e5. 12. S×e5, d×e5. 13. Ld3, Ld7. 14. 0—0, Tad8. 15. Lc2; vit står något bättre.

8.	Lc1—g5	

Vanligen spelas 8. b4. Textdraget kan leda till oöverskådliga förvecklingar efter 8. —, h6. 9. Lh4, g5. 10. Lg3, Se4. 11. Dc2, f5.

8.	— —	Dd8—e7
9.	e2—e3	e6—e5
10.	d4—d5	Sd7—b8
11.	Sf3—d2	Tf8—e8
12.	e3—e4	h7—h6
13.	Lg5—e3	Sf6—g4
14.	f2—f3	Sg4×e3
15.	Dc3×e3	a7—a5
16.	b2—b3	Sb8—d7

Bättre vore väl 16. —, Sa6 åtföljt av b6 för att på bästa sätt stå rustad mot vits kommande framsmarsch på damflygeln.

17.	Lf1—e2	De7—h4†

En olycklig idé, svart förlorar dyrbar tid och endast försämrar sin position.

18.	g2—g3	Dh4—h3
19.	Le2—f1	Dh3—h5
20.	Lf1—g2	Sd7—c5
21.	0—0	Lc8—h3
22.	b3—b4	Lh3×g2
23.	Kg1×g2	Sc5—d7
24.	c4—c5	d6×c5
25.	b4×c4	Dh5—g6

För att få damen över till försvar av den hotade flygeln.

26.	Sd2—c4	Dg6—a6
27.	Tf1—c1	Da6—a7
28.	Sc4—d2	b7—b6
29.	c5—c6	Sd7—c5
30.	Ta1—b1	Ta8—b8

Det hotade ex. T×c5 och Tb7. Mot det följande genombrottet står svart maktlös.

31.	Sd2—c4	f7—f6
32.	d5—d6	c7×d6
33.	Sc4×d6	Te8—e6
34.	Sd6—b5	Da7—e7
35.	c6—c7	Ta8—c8
36.	Tc1—d1	Kg8—h7

37.	De3—d2	Sc5—a6
38.	Dd2—d8	De7—e8
39.	De8×c8	De8×c8
40.	Td1—d8	Te6—e8
41.	Td8×c8	Te8×c8
42.	Tb1—c1	Sa6—c5
43.	Tc1—d1	Sc5—a6
44.	Td1—d7	a3—a4
45.	h3—h4	Uppgivet

Svart är i dragtvång och måste snabbt förlora minst kvalité.

Den sista tredjedelen av partiet har vit kunnat genomföra mekaniskt som efter en uppgjord planritning.

5326. Spanskt parti.

Spelat i landslagsklassen.

	O. Kinnmark, Göteborg.	**O. Karlin,** Lund.
1.	e2—e4	e7—e5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	Lf1—b5	a7—a6
4.	Lb5—a4	Sg8—f6
5.	0—0	Lf8—e7
6.	Tf1—e1	b7—b5
7.	La4—b3	d7—d6
8.	a2—a4	Lc8—g4
9.	c2—c3	0—0
10.	h2—h3	Lg4—h5
11.	d2—d3	Sc6—a5
12.	Lb3—a2	c7—c5
13.	g2—g4	Lh5—g6
14.	Lc1—g5	Dd8—d7
15.	Lg5×f6	Le7×f6
16.	La2—d5	Sa5—c6
17.	Sb1—d2	h7—h5
18.	Sf3—h2	h5—h4
19.	Kg1—h1	Ta8—b8
20.	a4×b5	a6×b5
21.	g4—g5	

Signal till invasion, för att vara dagsaktuell.

21.	— —	Lf6—e7

L×g5. 22. Tg1, L×d2. 23. T×g6 vore mindre tillrådligt för svart.

22.	Sd2—f3	Kg8—h7
23.	Sf3×h4	Le7×g5
24.	Sh4—f5	Sc6—e7

På genast L×f5 hade kanske följt 25. Dh5†, Lh6. 26. e×f5, Se7. 27. Le4, d5. 28. Sg4!, d×e4. 29. D×h6†! o. s. v. Kinnmark är så listig!

25.	Te1—g1	Se7×d5
26.	Tg1×g5	Sd5—f4?

Tvunget, men också starkt, vore 26. —, L×f5. T. ex. 27. e×d5, Lg6, eller 27. e×f5, f6 och faran är över.

27.	De2—g4	Sf4×d3

Det är nu likgiltigt vad svart spelar. Angreppet kan ej längre pareras; 27. —, f6 besvaras med 28. T×g6, S×g6. 29. Dh5†.

28.	Dg4—h4†	

Vit försmår damvinsten genom 28. Th5†, Kg8. 29. Sh6† och fullföljer i stället »invasionen», som lyckas fullständigt.

28.	— —	Kh7—g8
29.	Sh2—g4	Dd7—d8

Det hotade närmast Sf6† jämte Dh6.

30.	Ta1—a7	Tf8—e8
31.	Sg4—h6†!	g7×h6
32.	Tg5×g6†	f7×g6
33.	Ta7—g7†	Kg8—f8
34.	Dh4×h6	Uppgivet.

Ställning efter 30. —, Tf8—e8.

5327. Sicilianskt parti.

Spelat i landslagsklassen, rond 2.

	O. Kinnmark, Göteborg.	**Z. Nilsson,** Stockholm.
1.	e2—e4	c7—c5
2.	Sb1—c3	Sb8—c6
3.	Sg1—e2	g7—g6
4.	g2—g3	Lf8—g7
5.	Lf1—g2	e7—e6

Nimzowitsch valde gärna denna fortsättning åtföljt av Sg—e7 och senare Sd4 och ev. Da5. Flertalet föredra dock 5. —, d6 jämte utvecklingen Ld7 och Dc8, Tb8 och b7—b5.

6.	0—0	Sg8—e7
7.	d2—d3	0—0
8.	Lc1—f4	d7—d6
9.	Ta1—b1	a7—a6

Även här kommer Sd4 starkt i betraktande.

10.	Dd1—d2	Tf8—e8
11.	Lf4—h6	Lg7—h8
12.	Lh6—g5	Ta8—b8

12. —, f7—f6 hade bespart svart många svårigheter.

13.	Dd2—f4	Dd8—d7
14.	Df4—h4	b7—b5
15.	f2—f4	f7—f5
16.	g3—g4	

Vi undra, om Kinnmark överhuvud taget någonsin försummat ett angreppstillfälle i ett parti! När och var i så fall?

16.	— —	b5—b4
17.	Sc3—d1	Sc6—d8
18.	Sd1—e3	Sd8—f7
19.	Kg1—h1	Sf7×g5
20.	f4×g5	f5×e4

Härpå följer nu en finare fyrverkeriföreställning!

Ställning efter 20. —, f5×e4.

21.	Tf1—f7!	Lh8—g7

Enda draget.

22.	Tb1—f1	Lc8—b7
23.	Tf7×g7†!	Kg8×g7
24.	Tf1—f7†!	Kg7×f7
25.	Dh4×h7†	Kf7—f8
26.	Se2—f4	Tb8—d8

Damförlust hotade genom S×g6†.

27.	h2—h4	e6—e5
28.	Se3—f5	

Vit brännер av ännu en raket för att imponera på motståndaren

— vilket lyckas! I själva verket är läget nu så tillspetsat, att här gäller det vits sista möjlighet att rädda äran genom remischackar. Detta är nämligen det enda faktiska resultatet av den storslagna offergläddjen. Men det är vackert så! I dubbel bemärkelse. Alltså: 28. Dh8†, Kf7. 29. Df7† o. s. v., eller 28. —, Sg8. 29. S×g6†, Kf7. 30. Sf5.

28.	— —	g6×f5
29.	Dh7—h8†	Kf8—f7??

29. —, Sg8 vinner! Nu blir svart matt.

30.	g5—g6†	Uppgivet.

5328. Kungsindiskt försvar.

Spelat i mästarklassen, grupp 2, rond 1.

	S. Hjorth, Örebro.	**S. Carlsson,** Västerås.
1.	d2—d4	Sg8—f6
2.	c2—c4	g7—g6
3.	Sb1—c3	Lf8—g7
4.	Sg1—f3	0—0
5.	e2—e4	d7—d6
6.	Lf1—e2	Sb8—d7
7.	0—0	e7—e5
8.	d4—d5	Sd7—c5
9.	Dd1—c2	a7—a5
10.	Sf3—d2	

Vit följer Bogoljubows patent i denna variant. Manövern Sf3—d2—b3 ingår som ett viktigt led i det positionella spelet på damflygeln. Ofta inträffar emellertid, liksom i detta parti, att striden plötsligt koncentreras i ett kungsangrepp.

10.	— —	Sf6—d7
11.	Sd2—b3	b7—b6

I ett matchparti Bogoljubow—Euwe följde 11. —, f5. 12. e×f5, T×f5. 13. Lg4 med fördel för vit.

12.	Lc1—e3	f7—f5
13.	e4×f5	g6×f5

Även att slå med bonden har sina nackdelar, vilket vit mycket övertygande bevisar i det följande.

14.	f2—f4	Lg7—h6

Kan omöjligt vara bra. Löparen återvänder också snart.

15.	Sb3×c5	Sd7×c5
16.	Dc2—d2	e5—e4
17.	Kg1—h1	Lh6—g7
18.	Tf1—g1	

Mot angreppet på den öppnade g-linjen är svart nu mycket dåligt rustad, och i själva verket torde spelet redan vara förlorat för honom.

18.	— —	Dd8—h4
19.	g2—g3	Dh4—h3
20.	Tg1—g2	Lc8—d7
21.	Ta1—g1	Ta8—e8
22.	g3—g4	f5×g4
23.	Tg2—g3	Dh3—h5
24.	Le2×g4	Ld7×g4
25.	Tg2×g4	Tf8—f7
26.	Dd2—g2	Dh5—h6
27.	Le3—d4	Te8—e7
28.	f4—f5!	e4—e3
29.	Dg2—f1	Sc5—d7
30.	Sc3—e4	

Ett vackert angrepp med alla vits pjäser i samverkan. Svart måste nu till att börja med offra kvalité.

Ställning efter 30. Sc3—e4.

30.	— —	Sd7—f6
31.	Se4×f6†	Tf7×f6
32.	Ld4×f6	Dd8×f6
33.	Df1—f3	Kg8—f8
34.	Tg4—e4	Lg7—h6
35.	Te4—e6	Te7×e6
36.	d5×e6	Kf8—e7
37.	Df3—c6	e3—e2
38.	Dc6×c7†	Ke7—e8
39.	Tg1—g8†	Uppgivet.

En vacker seger och en imponerande första-rondsprestation!

5329. Damgambit.

Spelat i mästarklassen, grupp 2.

S. Hjorth, Örebro.	**K. Y. Johansson,** Göteborg.
1. d2—d4	d7—d5
2. c2—c4	c7—c6
3. Sg1—f3	Sg8—f6
4. e2—e3	e7—e6
5. Sb1—c3	Sb8—d7
6. Lf1—d3	

Vit utmanar ödet!

6.	— —	d5×c4
7.	Ld3×c4	b7—b5
8.	Lc4—d3	b5—b4!
9.	Sc3—e4	Lf8—e7
10.	0—0	0—0
11.	Dd1—c2	

Ett av de skarpaste försöken att vederlägga Svenska meranerförsvaret, men trots vits alla ansträngningar glider ställningsfördelar mer och mer över till svart.

11.	— —	Lc8—b7
12.	Se4×f6†	Sd7×f6
13.	e3—e4	h7—h6
14.	Tf1—d1	Ta8—c8
15.	Dc2—e2	Sf6—d7!
16.	e4—e5	c6—c5
17.	d4×c5	Le7×c5
18.	Lc1—f4	Dd8—e7
19.	Ta1—c1	Lb7—d5
20.	Ld3—b1	Tf8—d8
21.	Sf3—d2	

Vit är i förlägenhet om drag, medan svart nu kan övergå till angrepp.

21.	— —	f7—f5!
22.	Sd2—f1	

22. e×f6 strandade på D×f6, och på det till synes bättre draget 22. Sc4 hade kunna följa Dh4. 23. Lg3, L×c4! 24. T×c4, D×c4! o. s. v.

22.	— —	Sd7—f8
23.	Lf4—e3	Sf8—g6
24.	f2—f3	

Det finns inget tillfredsställande. Även efter 24. L×c5 står svart överlägset. Nu följer ett vackert slutangrepp.

24.	— —	Sg6—f4
25.	De2—f2	De7—g5
26.	Kg1—h1	Lc5×e3
27.	Sf1×e3	Tc8×c1
28.	Td1×c1	Sf4×g2!

Ställning efter 28. —, Sf4×g2.

29.	Tc1—g1	Dg5×e3
30.	Kg1×g2	Ld5×f3†

Uppgivet.

Svart har spelat partiet mycket starkt. Vad mera är — vi våga påstå, att inget enda av hans gjorda drag bevisligen kan bytas ut mot ett bättre! Ett i sanning ovanligt fall.

5330. Sicilianskt parti.

Spelat i mästarklassen, grupp 1.

B. Villborg, Långshyttan.	**E. Åhman,** Göteborg.
1. e2—e4	c7—c5
2. Sg1—f3	d7—d6
3. d2—d4	c5×d4
4. Sf3×d4	Sg8—f6
5. Sb1—c3	g7—g6
6. Lf1—e2	Lf8—g7
7. 0—0	0—0
8. Lc1—e3	Sb8—c6
9. Dd1—d2	Sf6—g4
10. Le2×g4	Lc8×g4
11. h2—h3	

En fördelaktigare fortsättning är 11. f3, Ld7. 12. Sd5. Det följande springarbytet ger svart stort »livsrum» på damflygeln och försvårar vits egna operationer.

11.	— —	Lg4—d7
12.	Sd4×c6	b7×c6
13.	Le3—h6	Dd8—c7
14.	Lh6×g7	Kg8×g7
15.	Sc3—e2	Tf8—d8
16.	c2—c4	a7—a5
17.	Se2—g3	a5—a4
18.	Kg1—h2	Dc7—a5
19.	Dd2—e2	Ta8—b8
20.	f2—f4	Tb8—b4

Trycket mot damflygeln hejdar vits kungsangrepp och tvingar till omfattande försvarsåtgärder.

21.	Ta1—c1	Td8—b8
22.	Tc1—c2	Da5—c5
23.	Tf1—f3	Ld7—e6
24.	Tf3—c3	Da5—b6

Bonden b2 hade inte sprungit bort, om svart först gjort det enkla men betydelsefulla 24. —, f7—f6. Det förhastade damdraget utnyttjar vit storartat.

25.	f4—f5	Le6—d7
26.	e4—e5!	Tb4×b2
27.	f5—f6†	e7×f6
28.	e5×f6†	Kg7×f6

På 28. —, Kh8 kan följa: 29. Dd2!, T×c2. 30. T×c2, Dc5. 31. Dh6, Tg8. 32. Te2! med det avgörande hotet Te7 (Le6. 33. T×e6!). Eller 30. —, Dc7. 31. Df4!

29.	Tc3—f3†	Kf6—g7
30.	De2—e7	Ld7—e8
31.	Sg3—h5†!	Kg7—h6

Tvunget som lätt synes.

Ställning efter 31. —, Kg7—h6.

32.	Tf3—f5!!	g6×f5
33.	De7—f6†	Kh6×h5
34.	Df6×f5†	Kh5—h6
35.	Df5—f6†	Kh6—h5
36.	g2—g4‡	

Säkerligen kongressens vackraste partislut.

5331. Grünfelds försvar.

Spelat i första klass, grupp 1.

A. Karlsson, Västerås.	**S. Cederlind,** Karlskoga.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. c2—c4	g7—g6
3. Sb1—c3	d7—d5
4. Sg1—f3	Lf8—g7
5. c4×d5	Sf6×d5
6. Dd1—b3	Sd5×c3

7.	b2×c3	0—0
8.	Lc1—f4	Sb8—d7
9.	e2—e3	Sd7—b6

Den härmed inledda manövern går ut på att vinna fältet c4 för springaren. När svart slutligen når sitt mål, måste han emellertid inför en hotande matt omedelbart byta bort den välplacerade figuren. Det bästa är 9. —, c7—c5.

10.	Ta1—d1	Lc8—d7
11.	Td1—d2	Ld7—a4
12.	Db3—a3	Dd8—d7
13.	Sf3—e5	Lg7×e5
14.	Lf4×e5	La4—b5
15.	Lf1×b5	Dd7×b5
16.	Da3×e7	Sb6—c4

Operationen har lyckats . . .

17.	De7—f6	Sc4×e5
18.	Df6×e5	Db5×e5
19.	d4×e5	Tf8—d8
20.	Td2×d8	Ta8×d8
21.	Ke1—e2	Td8—d5
22.	f2—f4	Td5—a5
23.	Th1—a1	Ta5—b5
24.	Ta1—d1	Kg8—f8
25.	Td1—d2	Kf8—e7
26.	e3—e4	Tb5—c5
27.	Ke2—d3	Tc5—a5
28.	g2—g4	g6—g5
29.	f4×g5	Ta5×e5
30.	h2—h4	Ta5—b5
31.	Kd3—d4	Tb5—b1
32.	Td2—f2	Tb1—g1
33.	Tf2—f6	Ke7—f8
34.	Tf6—f4	Tg1—g2
35.	h4—h5	Kf8—g7
36.	a2—a3	Tg2—a2
37.	h5—h6†	Kg7—g8
38.	Tf4—f5	Ta2×a3
39.	Tf5—d5	

. . . men patienten dör. Svart måste prisge h-bonden, varefter vinsten endast är en tidsfråga.

39.	— —	Kg8—f8
40.	Td5—d8†	Kf8—e7
41.	Td8—h8	Ke7—e6
42.	Th8×h7	Ta3—a1
43.	Th7—h8	Ta1—h1
44.	Th8—a8	Uppgivet.

Slutställning.

Karlsson har förstått att med små medel omsätta sin slutspelsfördel i vinst. Ett annat instruktivt tornslutspel vann Karlsson i turneringen om Mälardalsmästerskapet i år. Se T. f. S. parti n:r 5318.

(Anm. av F. Ekström.)

5332. Dambondespel.

Spelat i första klass, grupp 2.

B. Andersson, Karlskrona.	**F. Johannesson,** Bjärnum.
1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sg1—f3	e7—e6
3. c2—c4	c7—c5
4. e2—e3	c5×d4
5. e3×d4	d7—d5
6. Sb1—c3	— —

Genom dragomkastning har uppkommit en variant av Caro-Kanns spelöppning. Svart bör nu spela d5×c4 eller Lf8—e7. På det senare draget rekommenderade Spielmann det förpliktande 7. c4—c5.

6.	— —	b7—b6
7.	c4×d5	e6×d5

8.	Lf1—b5†	Lc8—d7
9.	0—0	Lf8—e7
10.	Lc1—f4	0—0
11.	Ta1—c1	a7—a6
12.	Dd1—a4	Dd8—e8
13.	Lb5×d7	De8×d7
14.	Da4—b3	Dd7—b7
15.	Sc3—a4	Le7—d8
16.	Tc1—c2	Sb8—c6
17.	Tf1—c1	Sc6—a5
18.	Db3—d3	Db7—d7
19.	b2—b3	Sf6—e4
20.	Lf4—c7	Ld8×c7
21.	Tc2×c7	Dd7—d6

Vit har genom målmedvetet spel fått den bättre ställningen. Svart eftersträvar därför i fortsättningen förvecklingar men faller slutligen på eget grepp.

22.	Sf3—e5	b6—b5
23.	f2—f3	b5×a4
24.	f3×e4	d5×e4
25.	Dd3—c3	

Bättre hade varit Dd3×e4, a4×b3. 26. Se5×f7!

Ställning efter 24. —, d5×e4.

25.	— —	a4×b3
26.	a2×b3	Sa5×b3
27.	Tc1—d1	a6—a5

Riktigt vore 27. —, S×d4! Mot det följande angreppet är nu alla ansträngningar förgäves.

28.	Se5×f7	Dd6—b4
29.	Sf7—h6†!	Kg8—h8
30.	Dc3—g3	Tf8—f1†
31.	Kg1×f1	Sb3—d2†
32.	Td1×d2	Db4—b5†
33.	Kf1—e1	Db5—b1†
34.	Td2—d1	Db1—b4†
35.	Ke1—f1	Uppgivet.

(Anm. av F. Ekström.)

5333. Dambondespel.

Särspel i första klass, grupp 3.

Inge Johansson, Malmö.	**S. Nyman,** Stockholm.
1. d2—d4	d7—d5
2. Sg1—f3	Sg8—f6
3. g2—g3	— —

Vit anlägger partiet rent psykologiskt från början och väljer den katalanska varianten framför andra mera kända.

3.	— —	e7—e6
4.	Lf1—g2	Sb8—d7
5.	Sb1—d2	c7—c5

Det är således svart som först går till angrepp i centrum.

6.	c2—c3	b7—b6
7.	0—0	Lf8—d6

Svart utvecklar fel löpare, 7. —, Lc8—b7 var påbjudet. Kungslöparen bör åtminstone blott gå ett steg.

8.	e2—e4!	— —

Klarlägger läget, vit begagnar sig påpassligt av motståndarens svaghet på de vita fälten.

8.	— —	Sf6×e4
9.	Sd2×e4	d5×e4
10.	Sf3—g5	Lc8—b7
11.	Sg5×e4	Lb7×e4

Löparen stod exponerad på d6.

12.	Lg2×e4	Ta8—c8
13.	d4—d5!	Sd7—f6

Säkrare är 13. —, e6—e5, även om vit får en fribonde på d5. Nu vinner vit bonde.

Ställning efter 13. —, Sd7—f6.

14.	d5×e6	Sf6×e4

Försiktigare är 14. —, f7×e6, varpå svart dock har att dragas med en isolerad bonde.

15.	Dd1—a4†	b6—b5

Inge Johansson, som väntat 15. —, Ke8—f8, blev så häpen över textdraget, att han ej kom sig för att genast slå på f7.

16.	Da4×e4	0—0
17.	e6×f7†	Tf8×f7
18.	Lc1—e3	Dd8—c7
19.	Ta1—d1	Dc7—c6
20.	De4—d5	Dc6×d5
21.	Td1×d5	Tf7—f6
22.	Tf1—d1	Tc8—c6
23.	Kg1—g2	h7—h6

Underlättar vits vinstföring, då g6-fältet försvagas.

24.	h2—h4	a7—a6
25.	Td5—h5	Kg8—f7
26.	Td1—d5	c5—c4
27.	a2—a3	— —

Eljest följer 27. —, b5—b4.

27.	— —	Kf7—g6
28.	Le3—d4	Tf6—f7

Går tornet till e6, lägger vit beslag på f-linjen med 29. Th5—f5.

29.	g3—g4	Ld6—f4

29. —, Ld6—e7 är att föredraga.

30.	Th5—f5	Tf7×f5
31.	Td5×f5	Lf4—c1
32.	h4—h5†	Kg6—h7
33.	Tf5—f7	Kh7—g8
34.	Tf7×g7†	Kg8—f8
35.	Tg7—b7	Lc1×b2
36.	a3—a4	Lb2—c1
37.	a4×b5	a6×b5
38.	Tb7×b5	Kf8—f7
39.	f2—f4	Lc1—d2
40.	Kg2—f3	Ld2—e1
41.	Kf3—e4	Le1—d2
42.	Ld4—e5	Kf7—e6
43.	Tb5—b7	Uppgivet.

(S. D. S.)

5334. Damgambit.

Spelat i första klass, grupp 4.

H. Johansson, Östersund.		**R. Ericsson,** Eskilstuna.
1.	d2—d4	e7—e6
2.	c2—c4	d7—d5
3.	Sb1—c3	c7—c5
4.	c4×d5	e6×d5
5.	Sg1—f3	Sb8—c6
6.	g2—g3	c5—c4!
7.	Lf1—g2	Lf8—b4
8.	0—0	Lb4×c3

Detta tidiga byte hör visserligen inte till systemet, men kan vara fullt spelbart ändå. Stoltz behåller dock i regel löparen och drar den ofta över a5 till b6.

9.	b2×c3	Lc8—f5
10.	Sf3—h4	Lf5—g6
11.	f2—f3	Sg8—e7
12.	e2—e4	0—0
13.	Sh4×g6	h7×g6
14.	a2—a4	

Ett drag med flera nackdelar. Dels kommer en springare till b3, dels måste vit räkna med att prisge

bonden a2 i angreppets intresse eller att hålla den garderad av tornet, som bättre behövs till andra uppgifter.

14.	— —	Sc6—a5
15.	Lc1—a3	Tf8—e8
16.	Dd1—c2	Sa5—b3
17.	Ta1—a2	

Ett svårt beslut. Det naturliga draget är Ta1—e1 med fortsättningen e5 jämte f4, g4 och f5. Men det är inte lätt att se, om det hela ger något resultat. Och under tiden har svart spelat Dd8—d7×a4 och kommer sannolikt att stå på vinst i ett eventuellt slutspel.

17.	— —	Ta8—c8
18.	f3—f4	

Här måste e4—e5 ske för att hålla spelet någonlunda lika. Med textfortsättningen sätter vit allt på ett kort.

18.	— —	d5×e4
19.	Lg2×e4	Se7—d5
20.	f4—f5	

Ett förtvivlat försök, som märkligt nog lyckas.

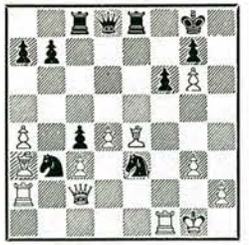
20.	— —	Sd5—e3

Även 20. —, S×c3 är starkt.

21.	f5×g6	f7—f6?

Det djärva damoffret vederlägges tyvärr med såväl 21. —, f×g6 som 21. —, f7—f5 (De2, Dg5). Däremot inte genom att antagas: 21. —, S×c2. 22. g×f7†, Kh8. 23. f×e8†, D×e8. 24. Tf8† o. s. v.

Ställning efter 21. —, f7—f6.

22.	Dc2—e2!	Se3×f1
23.	De2—h5	Sb3—c5
24.	d4×c5	

Svart blir nu ohjälpligt matt.

24.	— —	Tc8—c6
25.	Le4—d5†	Te8—e6
26.	Dh5—h7†	Kg8—f8
27.	Dh7—h8†	Kf8—e7
28.	Dh8×g7	Ke7—e8
29.	Dg7—f7‡	

5335. Sicilianskt parti.

Spelat i första klass, grupp 5.

Olle Smith, Munkedal.		**H. Kroon,** Falun.
1.	e2—e4	c7—c5
2.	Sg1—f3	Sb8—c6
3.	d2—d4	c5×d4
4.	Sf3×d4	Sg8—f6
5.	Sb1—c3	d7—d6
6.	g2—g3	e7—e6
7.	Lf1—g2	g7—g6

Antingen skall svart spela e7—e6 jämte Lf8—e7 eller också g7—g6 (utan e7—e6) jämte Lf8—g7. Den olyckliga blandning av systemen, som svart väljer, får sin rättvisa vederläggning.

8.	Sd4×c6	b7×c6
9.	e4—e5	Sf6—d5
10.	e5×d6	Lf8—g7
11.	0—0	Dd8×d6
12.	Sc3—e4	Dd6—c7
13.	c2—c4	Sd5—e7
14.	Se4—d6†	Ke8—f8
15.	Sd6—b5	Dc7—d7
16.	Dd1—c2	Lc8—b7
17.	Tf1—d1	Dd7—c8
18.	Sb5—d6	Dc8—c7
19.	Lc1—e3	h7—h5

20.	Td1—d3	Lg7—f6
21.	Sd6—e4	Lf6—e5
22.	f2—f4	Le5—g7
23.	Ta1—d1	Se7—f5
24.	Le3—c5†	Kf8—g8
25.	Td3—d7	Dc7—c8
26.	Dc2—d2	

Vit har på ett mönstergillt sätt utnyttjat svarts svaga spelöppningsbehandling.

26.	— —	Lg7—f8
27.	Se4—f6†	

Ställning efter 27. — Se4—f6†.

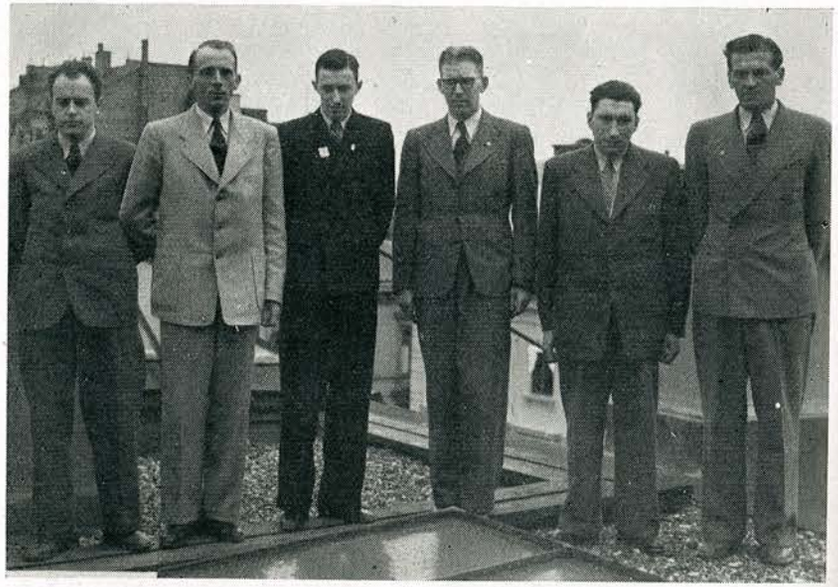
En annan vinstväg vore 27. Lc5×f8, Kg8×f8. 28. Dd2—c3 eller Se4—g5.

27.	— —	Kg8—g7
28.	Lc5—d4	Kg7—h6
29.	g3—g4	Sf5—e7
30.	g4—g5†	Kh6—g7

Den svarta ställningen är hopplös.

31.	Sf6×h5†	Kg7—h7
32.	Sh5—f6†	Kh7—g7
33.	Sf6—g4†	Kg7—h7
34.	Ld4×h8	Kh7×h8
35.	Dd2—c3†	Lf8—g7
36.	Dc3—h3†	Kh8—g8
37.	Td7×e7	Lb7—a6
38.	Sg4—f6†	Uppgivet.

(Anm. av F. Ekström.)

Nykorade mästare: Fr. v.: B. Andersson, H. Johansson, S. Hjorth, A. Karlsson, I. Johansson, O. Smith.

Problem

Bidrag och lösningar sändas till GUNNAR ANDERSSON, Katarina Bangata 15, 1 tr., Stockholm.

Ny miniatyrsamling.

Kleinkunst, 120 Schachminiaturen von Franz Palatz, Dr. W. Massmann, Dr. Karl Fabel. Prak 1943. 54 sidor.

Nyligen har utkommit en liten volym, innehållande ett urval miniatyrer av de trenne tyska problemisterna Palatz, Massman och Fabel. Som man kan sluta sig till av författarnamnen är det det logiska och strategiska problemet som dominerar, även om andra problemtyper (t. ex. fantasischack) finnas representerade. Utgivarna framhålla också att samlingen är att betrakta som ett komplement till Palatz' tidigare, mera omfattande »Miniatures stratégiques».

Det är först på de senaste åren som odlandet av den *logiska* miniatyren tagit fart. Genom att uppställa andra mål för problemskapandet än den tidigare så gott som helt dominerande mattbildskonstrueringen har miniatyren faktiskt upplevt en renässans. De trenne författare, som här framlagt ett problemurval, ha samtliga visat sig mycket framgångsrika som nyskapare, varför deras samling kan anses vara synnerligen representativ för de aktuella strömningarna.

Problemen äro grupperade på det enda förnuftiga sättet, nämligen efter idé eller tema, samt äro försedda med mestadels mycket ingående, klarläggande kommentarer, för vilka Palatz svarat. Även om man inte i allt är överens med honom i hans teoretiska utläggningar, har man likväl stort utbyte av att följa denne kunnige ciceron på en snabbvandring genom det logiska problemområdet.

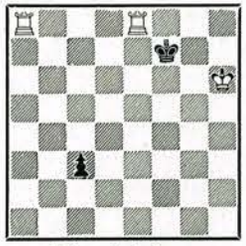
Vi återgiva här några av de mera beaktansvärda problemen i samlingen. Lösningskommentarerna äro av undertecknad.

1. **W. Massmann.** .
(D. Sch. bl., II 1936. Tillägn. E. Brunner).

Matt i 5 drag.

2. **F. Palatz.**
(D. Sch. bl., VI, 1930).

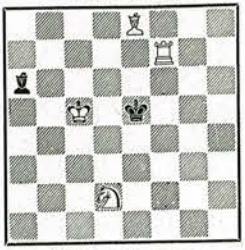
Matt i 4 drag.
2 a) I stället för sBc3—sBc4 och d5.
2 b) Med sBd4, d5 och d6.

3. **W. Massmann.** .
(N. Leipz. Ztg 2/8 1936. 1. pr. III kvart., 1 pr. halvårs-min. turn.).

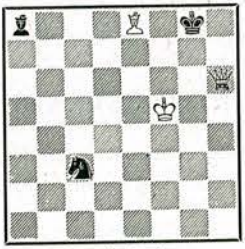
Matt i 4 drag.

4. **K. Fabel.**
(1. hed.-omn., B C. P. S. 1933).

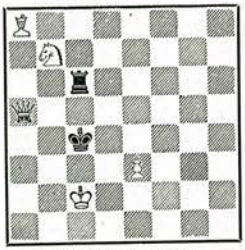
Matt i 3 drag.

5. **F. Palatz.**
(D. Sch. bl., VIII, 1940).

Matt i 4 drag.

6. **W. Massmann.**
(1. pr. Schwalbes 52. tema-turn. 1942).

Matt i 4 drag.

1. Problemet visar Brunner-Turton i miniatyrform, något mycket säreget. 1. Td1 (hot 2. Tf6†. 3. T×f7†. 4. Tg1 resp. Tfd7), f5. 2. Tfd2 (hot 3. Td7), Kc7. 3. Kb5. 4. Td8(†).

2. 1. Te3!, c2. 2. Ta4!, c1D. 3. Tf4†, Kg8. 4. Te2 matt. Schacken på f-linjen måste som synes komma på f4, då i annat fall Te3 blir bundet. Variationerna a) och b) äro biprodukter: a) 1. Te2. 2. Ta1. 3. Tf1† och b) 1. Te1. 2. Th8. 3. Tee8.

3. En mattbildsuppgift med överraskande lösning. 1. Se1, f×e1. 2. T×e1, Kh2. 3. Te2, 1. —, f1D†. 2. Sf3†, Kh3 (D×f3). 3. Th5† (K×f3), 1. —, f1S. 2. Sf3†. 3. Tg5 eller Te2.

4. Försöker vit 1. Ld7? svarar svart med 1. —, Ld3. Därför förplanen 1. Lc6 (hot 2. Sf3†) som framtvingar 1. —, Lb7, varvid svarta löparen på den nu kommande huvudplanen 2. Ld7 har ett analogt försvar, nämligen 2. —, Le4. Emellertid har en blotta uppstått, blockaden på e4, som tillåter 3. Sc4 matt. Vi ha här en (blockad)romare. Försvarar sig svart efter ledningen med 1. —, Le2 kommer svarta löparen efter 2. Ld5 att stå i brännpunktsställning och måste uppgiva garden antingen på c4 eller f3. (1. —, Ke6. 2. Ld5†).

5. Spelar vit här 1. Kg6? följer 1. —, Le4†. 2. Kf6, Sd5† och om 1. Kf6? så 1. —, Sd5†! (ej Se4†?, ty då 2. Kg6!). Lösningen blir därför 1. Ke6, Ld5†. 2. Kf6, Se4†. 3. Kg6, Lf7. 4. L×f7 matt. Av betydelsen är att fältet d5 inte blir tillgängligt för sS, och för den skull lockas sL dit. Vidare får sL inte komma till e4, varför sS tvingas blockera detta fält. Problemet är ett häpnadsväckande ekonomiskt exempel på staplade förplaner.

6. Som avslutning ett problem som utan tvivel tillhör de senaste årens mera märkliga miniatyrer — för att nu inte använda starkare ord. Det erhöll sitt pris i en tematurnering, som fordrade dragpliktsproblem så konstruerade, att vit skulle förlora sitt tempo genom att offra en ursprungligen instängd pjäs. Som synes står sT i brännpunktsställning. Vit saknar tempo och måste därför förstöra sin fördelaktiga ställning: 1. Sd8 (dragtvång), Td6 (fortsatt försvar!) 2. Lc6, T×c6. 3. Sb7, och den tidigare brännpunktsställningen har uppnåtts, men nu med svart vid draget. (Om 2. —, Td2† så 3. D×d2).

Herbert Hultberg.

Zetterström & Persson, Boktryckeri A.-B., Stockholm 1943